

Vlaams
Parlement

stuk **2337** (2013-2014) – Nr. 1
ingediend op 24 december 2013 (2013-2014)

Ontwerp van decreet

tot bekrachtiging van het reglement
van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
tot bepaling van de bestuursbeginselen
die van toepassing zijn bij de besluitvorming
inzake accreditatie, instellingsreview en toets
nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen,
dan wel instellingen in de Vlaamse Gemeenschap

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	9
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	27
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad	31
Advies van de Raad van State	39
Ontwerp van decreet	45
Bijlage bij het ontwerp van decreet: Reglement tot bepaling van de bestuurs- beginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen, dan wel instellingen in de Vlaamse Gemeenschap	49

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Algemeen

Op 6 juli 2012 bekrachtigde de Vlaamse Regering het decreet betreffende de aanpassing van het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie in het hoger onderwijs in Vlaanderen en besliste ze tot afkondiging ervan.

Het nieuwe accreditatiestelsel omvat twee elementen:

- een beoordeling op instellingsniveau, de zogenaamde instellingsreview;
- een accreditatie op opleidingsniveau, de opleidingsaccreditatie.

Artikel 9quinquies van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen bepaalt:

“De accreditatieorganisatie legt in een reglement volgende bestuursbeginselen op exhaustieve wijze vast:

- 1° de bestuursbeginselen die van toepassing zijn op de totstandkoming en de uitvoering van de beslissingen en reglementen die betrekking hebben op instellingen voor hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap. Ten minste worden beginselen opgenomen inzake onafhankelijkheid en onpartijdigheid, zorgvuldigheid en redelijkheid, formele motivering, openbaarheid, en rechtszekerheid, inzonderheid de wijze waarop onregelmatige beslissingen en reglementen kunnen worden ingetrokken;
- 2° de bestuursbeginselen inzake de behandeling van vragen of bezwaren en opmerkingen van instellingen voor hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap of, desgevallend, van elke andere Belgische rechtspersoon of natuurlijke persoon. Inzonderheid wordt het recht geregeld om zich bij de behartiging van zijn belangen in het verkeer met de accreditatieorganisatie te laten bijstaan door een raadsman.

Het reglement richt zich naar de gemeenschappelijke grond van het bestuursrecht geldend binnen de partijen bij het in artikel 9quater, eerste lid bedoelde internationaal verdrag.

Het reglement houdt op uitwerking te hebben indien het niet bij decreet is bekrachtigd binnen een termijn van 1 jaar vanaf de inwerkingtreding van het reglement. De bekrachtiging werkt terug tot deze laatste datum.”.

Daarnaast bepaalt artikel 13 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs (HBO-decreet):

“Het accreditatieorgaan legt in een reglement de volgende bestuursbeginselen op exhaustieve wijze vast:

- 1° de bestuursbeginselen die van toepassing zijn op de totstandkoming en de uitvoering van de beslissingen en reglementen die betrekking hebben op instellingen voor het voltijds secundair onderwijs, als vermeld in artikel 4, §3, derde lid, centra voor volwassenenonderwijs en hogescholen die opleidingen van het hoger beroepsonderwijs aanbieden. Ten minste worden beginselen opgenomen inzake onafhankelijkheid en onpartijdigheid, zorgvuldigheid en redelijkheid, formele motivering, openbaarheid, en rechtszekerheid, inzonderheid de wijze waarop onregelmatige beslissingen en reglementen kunnen worden ingetrokken;
- 2° de bestuursbeginselen inzake de behandeling van vragen of bezwaren en opmerkingen van instellingen voor het voltijds secundair onderwijs, als vermeld in artikel 4, §3, derde lid, centra voor volwassenenonderwijs en hogescholen die opleidingen van het hoger beroepsonderwijs aanbieden of, in voorkomend geval, van elke andere Belgische

rechtspersoon of natuurlijke persoon. Inzonderheid wordt het recht geregeld om zich bij de behartiging van zijn belangen in het verkeer met het accreditatieorgaan te laten bijstaan door een raadsman.”.

Door de invoering van het nieuwe kwaliteitszorgsysteem en van het HBO-decreet moet het reglement van 19 februari 2005 tot bepaling van de bestuursbeginselen van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie, goedgekeurd bij het decreet van 27 januari 2006, worden aangepast.

2. Regelgeving omtrent de taakuitoefening van de NVAO

Het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en Vlaamse hoger onderwijs, ondertekend te Den Haag op 3 september 2003 en bekrachtigd bij decreet van 2 april 2004, het ‘Accreditatieverdrag’, roept de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (verder: ‘NVAO’) in het leven. De NVAO wordt belast met de taak om zowel de Nederlandse als de Vlaamse opleidingen in het hoger onderwijs te accrediteren. De NVAO heeft daarenboven de taak om aanvragen voor nieuwe opleidingen te toetsen op de potentiële aanwezigheid van de nodige basiskwaliteit (die in de Vlaamse Gemeenschap gemeten wordt aan de hand van de generieke kwaliteitswaarborgen).

De NVAO wordt geregeld door rechtsnormen in de internationale rechtsorde, waaronder het Accreditatieverdrag zelf, bepaalde operationele beoordelingsregels van de NVAO (het zogenaamde ‘Accreditatiekader’ en ‘Toetsingskader’ en in de toekomst het beoordelingskader voor de instellingsreview), en bepaalde door de NVAO vastgelegde werkingsregelen.

Anderzijds kunnen de nationale regelgevers in eigen regelgeving accenten leggen wat betreft sommige aspecten van de organisatie en werking van de NVAO. Het Vlaams Parlement heeft die eigen accenten verankerd in het Structuurdecreet. Op een beperkt aantal punten worden daarbij delegaties van regelgevende bevoegdheid verleend aan de NVAO, op voorwaarde dat de door de NVAO uitgewerkte regelingen door het parlement of de regering worden bekrachtigd.

Het Accreditatieverdrag omschrijft een bepaalde ruimte waarbinnen de Nederlandse en Vlaamse regelgevers autonoom en afzonderlijk regelingen aangaande accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleiding kunnen aannemen. De toelichtende nota bij het Accreditatieverdrag vat de kern van die eigenstandige reguleringsbevoegdheid: “De eisen waar een opleiding voor wat betreft kwaliteit en niveau aan moet voldoen en de te volgen procedures, worden door beide landen afzonderlijk bij of krachtens wet of decreet vastgesteld.”.

De Vlaamse decreetgever heeft in de artikelen 9quinquies, 9sexies, 57 tot en met 62 en 93ter tot en met 93nonies van het Structuurdecreet de kwaliteitscriteria, methodologie en procesvoortgang inzake accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleiding neergelegd, evenals de met accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleiding verbonden maatregelen van preventieve rechtsbescherming (beginselen van behoorlijk bestuur) en rechtsbescherming a posteriori (beroepsprocedures tegen beslissingen van de NVAO).

Deze bepalingen omvatten op sommige punten de opdracht aan de NVAO om een aantal regelingen nader uit te werken. Het spreekt vanzelf dat de decreetgever bij het verlenen van dit soort delegaties gebonden is door het grondwettelijke legaliteitsbeginsel in onderwijsaangelegenheden, dat voorschrijft dat essentiële aspecten van de onderwijsinrichting, -erkenning of -subsiëring door de decreetgever zelf worden geregeld.

Vanuit die filosofie onderkent het Structuurdecreet drie soorten delegaties van regelgevende bevoegdheid:

- A. Delegaties omtrent essentiële aspecten met betrekking tot accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleiding. Inzake dergelijke aspecten moeten de NVAO-regelingen door het Vlaams Parlement worden bekrachtigd.

Het Structuurdecreet heeft deze systematiek ingeschreven op advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving, voor wat betreft de omschrijving van de bestuursbeginselen die door de NVAO in acht moeten worden genomen (artikel 9quinquies), en van de wijze waarop instellingsbesturen bezwaren en opmerkingen kunnen formuleren over ontwerpen van accreditatiebesluiten en -rapporten, evaluatierapporten en besluiten die een instellingsreview afronden c.q. toetsingsrapporten die hun door de NVAO worden bezorgd (artikel 59, §2, tweede lid, artikel 62, §7, derde lid, en artikel 93sexies).

Door de bekrachtiging krijgen de voorgestelde NVAO-regelingen kracht van decreet, de voorstellen van de NVAO moeten dan ook beantwoorden aan de nauwkeurigheidsgraad die voorgeschreven wordt door het grondwettelijk legaliteitsbeginsel. De decreetgever kan bij de bekrachtiging uiteraard alle wijzigingen aanbrengen die hij nodig acht.

Voorliggend ontwerp van decreet moet in dit licht worden gezien; het bevat de bekrachtiging van de bestuursbeginselen, zoals deze doorwerken in de accreditatie- en toetsingsprocedure en de procedure van de instellingsreview van de NVAO.

- B. Delegaties omtrent aangelegenheden die reeds voldoende decretaal geregeld zijn, maar waarbij de decreetgever het toch nodig heeft geacht om te voorzien in een toetsing door de Vlaamse Regering.

Het Structuurdecreet schrijft voor dat de NVAO de methodologische regelen die bij een toets nieuwe opleiding in acht worden genomen, vastlegt in een reglement dat ter bekrachtiging aan de regering moet worden voorgelegd (artikel 62, §7, tweede lid).

Door de bekrachtiging krijgen de voorgestelde NVAO-regelingen kracht van besluit van de Vlaamse Regering. Het reglement ter zake werd bekrachtigd bij regeringsbesluit d.d. 25 januari 2013.

- C. Delegaties omtrent aangelegenheden die louter technisch zijn, of reeds voldoende decretaal geregeld zijn.

Het Structuurdecreet bepaalt dat de NVAO de formele vereisten die aan de aanvraagdossiers worden gesteld, verankert in een reglement (artikel 57bis, §1, artikel 62, §6, tweede lid, en artikel 93quater).

In dat reglement moet ook worden aangegeven hoe gebreken in de aanvraagdossiers kunnen worden geremedieerd. Artikel 57bis, §2, derde lid, 3°, van het Structuurdecreet bepaalt dat elk evaluatieorgaan dat optreedt ten aanzien van visitaties in niet-ambtshalve geregistreerde instellingen, een erkenning door de NVAO behoeft. Het Structuurdecreet omvat de opdracht om daaromtrent een NVAO-reglement op te stellen.

Dit reglement moet in principe niet worden bekrachtigd, behoudens voor wat betreft die aspecten die concreet invulling geven aan beginselen van behoorlijk bestuur.

3. Bespreking van het te bekrachtigen reglement

Het nieuwe reglement is een aanpassing van het reglement van 19 februari 2005 aan de nieuwe decreten op het vlak van kwaliteitszorg in het hoger onderwijs en op de versterking van het hoger beroepsonderwijs.

Het reglement bepaalt de regels in verband met onafhankelijkheid en onpartijdigheid die de bestuursleden van de NVAO moeten naleven. Nieuw is dat deze ook worden bepaald voor de door de NVAO samengestelde reviewcommissie. Daarnaast wordt de termijn waarbinnen de onverenigbaarheid kan ontstaan verlengd van 4 jaar (in het vorige reglement) naar 5 jaar (zie artikelen 4 en 6).

In het hoofdstuk ‘Zorgvuldigheid en redelijkheid’ wordt bepaald hoe een accreditatiebesluit, een besluit betreffende de instellingsreview en een toetsingsrapport voor een nieuwe opleiding (zowel in het hoger onderwijs als in het hbo) tot stand komt.

De artikelen 17 tot en met 20 beschrijven de manier waarop de NVAO moet voldoen aan haar motiveringsplicht bij het nemen van uitvoerbare beslissingen en bij het opstellen van de verschillende rapporten.

De bepalingen van het hoofdstuk VI geven aan welke mogelijkheden de NVAO heeft om aanvullende informatie, toelichtingen en/of verduidelijkingen te vragen bij het evaluatieorgaan en/of het instellingsbestuur.

De mogelijkheid om een accreditatie toe te kennen met een beperkte geldigheidsduur werd ingevoerd door het decreet van 6 juli 2012. Het procedureverloop wordt bepaald in het nieuwe hoofdstuk VII.

Een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een periode van ten minste 1 jaar en ten hoogste 3 jaar wordt genomen wanneer de NVAO op grond van het visitatierapport besluit dat de opleiding of één of meer opleidingsvarianten slechts voldoen aan één of twee generieke kwaliteitswaarborgen. De accreditatieaanvraag die gestoeld is op dergelijk visitatierapport, moet vergezeld zijn van een herstelplan. Dit herstelplan moet betrekking hebben op de als onvoldoende beoordeelde generieke kwaliteitswaarborgen. De NVAO kan dit herstelplan ter beoordeling voorleggen aan de commissie die het visitatierapport heeft opgesteld, dan wel aan een beperktere of andere commissie.

Hoofdstuk VIII omschrijft het recht dat instellingsbesturen hebben om bezwaren en/of opmerkingen te uiten bij ontwerpen van besluiten en rapporten van de NVAO.

Artikel 37 bepaalt het recht dat een instellingsbestuur heeft om zich in een bezwarenprocedure te laten bijstaan of vertegenwoordigen door een raadsman.

Tijdens haar vergadering van 12 juli 2013 keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet tot bekrachtiging van het reglement principieel goed. De Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs werd gelast hierover advies in te winnen bij de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) en, op voorwaarde dat deze adviezen geen aanleiding gaven tot wijziging van de principieel goedgekeurde tekst, bij de Raad van State.

De SERV liet op 28 augustus 2013 weten af te zien van advisering, gezien de beperkte sociaaleconomische impact van het voorontwerp van decreet.

De Vlor gaf in zijn advies van 8 oktober 2013 volgende opmerkingen:

- “De Vlor vraagt om de termijn waarbinnen de NVAO de samenstelling van de reviewcommissie schriftelijk aan het instellingsbestuur meedeelt, te expliciteren. Het is belangrijk dat instellingen al voor het indienen van het zelfevaluatie-rapport weten hoe de commissie is samengesteld.”.

Hoewel de NVAO erover moet waken dat ze de doorlooptijd van de procedures zo kort mogelijk houdt, is het niet duidelijk waarom de samenstelling van de commissie al moet gekend zijn vóór het indienen van het zelfevaluatie-rapport.

- “De Vlor merkt bij artikel 28, §2, op dat de formulering “het herstelplan kan voorgelegd worden aan de visitatiecommissie (...)” wel erg vaag is. Wanneer wordt het herstelplan voorgelegd aan de commissie die het visitatierapport heeft opgesteld en wanneer niet? De Vlor stelt voor dat als de NVAO het herstelplan niet aanvaardt, het de facto aan de commissie wordt voorgelegd. Als de NVAO van oordeel is dat het herstelplan voldoet, dan hoeft het niet opnieuw aan de commissie voorgelegd worden. Als de NVAO advies vraagt aan de visitatiecommissie, dan moet de visitatiecommissie binnen een in het reglement vastgelegde termijn reageren.”.

Het opzet van artikel 28, §2, is dat de NVAO bijkomend advies over het herstelplan ‘kan’ vragen aan de commissie die het visitatierapport heeft opgesteld, dan wel aan een beperktere of andere commissie. Wanneer de NVAO van deze mogelijkheid gebruik maakt, betekent dit niet automatisch dat het herstelplan niet voldoet. De opmerking van de Vlor heeft dus een andere bedoeling dan het voorliggend artikel.

- “In artikel 38 is sprake van een adviescollege dat door de NVAO wordt opgericht en de NVAO adviseert over elk ontvankelijk bezwaarschrift. De Vlor wil graag dat de samenstelling van dat adviescollege wordt gepreciseerd. Hij vraagt zich bovendien af of niet eerder een beroepscommissie moet opgericht worden die meteen een beslissing kan nemen over de ontvankelijkheid van bezwaarschriften. De taak van een adviescollege beperkt zich immers tot het verlenen van advies.”.

Artikel 38 stelt duidelijk dat de NVAO de bezwarenprocedure zal uitwerken in een ‘procedurereglement’, waarbij ‘minstens’ wordt voorzien in de oprichting van een adviescollege. De uitwerking van de procedure moet dus nog gebeuren en met de bevestiging van de Vlor kan hierbij rekening worden gehouden.

- De Vlor heeft daarnaast ook enkele specifieke opmerkingen met betrekking tot het hoger beroepsonderwijs, onder andere dat de centra voor volwassenenonderwijs (CVO) met verschillende kwaliteitszorgsystemen zullen worden geconfronteerd, dat het beoordelingskader hbo5 gebruik maakt van het oude concept met 6 onderwerpen en 21 facetten en de relatie hbo5-instellingsreview. Deze elementen zijn echter geregeld en aangepast in het decreet van 12 juli 2013 betreffende de versterking van het hoger beroepsonderwijs in Vlaanderen.

Deze opmerkingen leiden dus niet tot een tekstaanpassing van het voorontwerp van decreet noch van het reglement dat hierdoor wordt bekrachtigd.

In zijn advies van 28 november 2013 concludeert de Raad van State “dat artikel 42 van het reglement van 13 mei 2013 moet worden aangepast om duidelijkheid te scheppen over de datum van inwerkingtreding, zodat ook duidelijk is vanaf welk ogenblik het reglement bij decreet bekrachtigd wordt.”.

De bekrachtiging bij decreet moet namelijk in beginsel terugwerken tot op het ogenblik van de inwerkingtreding van het reglement. Artikel 9quinquies van het decreet van 4 april 2003 bevestigt dit beginsel door te bepalen dat het reglement ophoudt uitwerking te heb-

ben indien het niet bij decreet is bekrachtigd binnen een termijn van 1 jaar vanaf de inwerkingtreding van het reglement en door te bepalen dat de bekrachtiging terugwerkt tot deze laatste datum.

Artikel 42 van het reglement stelt: “De inwerkingtreding van dit reglement volgt op overeenkomstige wijze de bepalingen van inwerkingtreding zoals opgenomen in artikel 48 en 50 van het decreet van 6 juli 2012 tot wijziging van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wat het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie betreft.”.

Artikel 48 van dit decreet bevat enkele overgangsregelingen in verband met negatieve accreditatiebesluiten en tijdelijke erkenningen die genomen werden voor het einde van het academiejaar 2012-2013.

Artikel 50 van dit decreet bepaalt de inwerkingtreding van het decreet: “Dit decreet treedt in werking op 1 juli 2012 met uitzondering van de artikelen 13, 14, 20, 21, 22 en 43 waarbij artikel 93septies, §2, wordt ingevoegd. De Vlaamse Regering bepaalt de datum van inwerkingtreding van deze artikelen na de uitvoering van de evaluatie van de werking van de instellingsreviews en van de proefprojecten bedoeld in artikel 45.”.

Op basis van deze argumenten vindt de Raad van State dat het onduidelijk is welke de precieze datum van inwerkingtreding van het reglement is, en bijgevolg of de bekrachtiging plaatsvindt binnen de door artikel 9quinquies van het decreet van 4 april 2003 vereiste termijn.

Om die reden werd artikel 42 van het reglement aangepast en luidt nu:

“Art. 42. Dit reglement treedt in werking op 13 mei 2013. Het houdt op uitwerking te hebben indien het op 13 mei 2014 nog niet is bekrachtigd bij decreet.”.

4. Artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet

Artikel 1

Deze bepaling schetst het decreet in zijn grondwettelijke context.

Artikel 2

Deze bepaling bekrachtigt het NVAO-reglement. Door de bekrachtiging verkrijgt het reglement kracht van decreet. De formulering van het artikel verhindert dat de bekrachtigde tekst impliciet door de NVAO gewijzigd wordt door latere aanpassingen van het reglement. De tekst wordt ‘geclicheerd’: enkel de tekst zoals die is aangenomen door het bestuur van de NVAO, wordt bekrachtigd. Voor latere wijzigingen is in principe een nieuwe bekrachtiging noodzakelijk.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

VOORONTWERP VAN DECREET

Voorontwerp van decreet tot bekrachtiging van het reglement van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen, dan wel instellingen in de Vlaamse Gemeenschap

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Het reglement van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen, dan wel instellingen in de Vlaamse Gemeenschap, aangenomen door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie op 13 mei 2013 en opgenomen in de bijlage die bij dit decreet is gevoegd, wordt bekrachtigd.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

Reglement tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen, dan wel instellingen in de Vlaamse Gemeenschap

Gelet op het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, inzonderheid op artikel 9quinquies, 58bis, §4 en §5, 59, §2, tweede lid, 59ter, §2 en §4, 59quater, §2, tweede lid, 60, §3, 60sexies, tweede lid, 62, §7, derde lid en 93sexies, §1, tweede lid en §3;

Gelet op het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, inzonderheid op artikel 13;

Gelet op het reglement van 19 februari 2005 tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen van het hoger onderwijs en het hoger beroepsonderwijs in de Vlaamse Gemeenschap;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

HOOFDSTUK I. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. De begrippen die in dit reglement worden gehanteerd, moeten worden gelezen in de zin die eraan wordt gegeven in:

- 1° het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en het Vlaamse hoger onderwijs, ondertekend te Den Haag op 3 september 2003;
- 2° het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen;
- 3° het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.

Voor de toepassing van dit reglement wordt verstaan onder:

- 1° instelling: een ambtshalve geregistreerde instelling, een niet(-ambtshalve) geregistreerde instelling, een instelling voor voltijds secundair onderwijs, dan wel een centrum voor volwassenenonderwijs in de Vlaamse Gemeenschap;
- 2° NVAO: het orgaan van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie dat bij of krachtens verdrag is aangewezen om de in dit reglement opgenomen bevoegdheden uit te oefenen;
- 3° structuurdecreet: het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

Art. 2. Dit reglement is van toepassing op de volgende aanvragen die uitgaan van een bestuur van een instelling:

- 1° accreditatieaanvragen;
- 2° aanvragen voor een instellingsreview;
- 3° aanvragen voor een toets nieuwe opleiding.

HOOFDSTUK II. ONAFHANKELIJKHEID EN ONPARTIJDIGHEID

Afdeling 1. NVAO

Art. 3. De vaststelling van een accreditatierapport en –besluit, een rapport en besluit betreffende een instellingsreview dan wel een toetsingsrapport gebeurt op onafhankelijke en onpartijdige wijze.

Art. 4. §1. De bestuursleden van de NVAO onthouden zich van de deelname aan de beraadslagingen en beslissingen over een accreditatieaanvraag, een aanvraag voor een instellingsreview, dan wel een toetsingsaanvraag indien sprake is van:

- 1° een (vroeger) lidmaatschap van;
  - a) het personeel van de betrokken instelling, ongeacht de aard van de tewerkstelling of de herkomst van de bezoldiging;
  - b) een bestuursorgaan van de betrokken instelling;
  - c) een bestuursorgaan van een rechtspersoon waarin de instelling deelneemt;
  - d) een bestuursorgaan van het ziekenhuis verbonden aan de instelling;
- 2° het (vroeger) lidmaatschap of de (vroegere) vertegenwoordigingsfunctie in de associatie waartoe de instelling behoort;
- 3° het (vroeger) verstrekken van adviezen of het (vroeger) uitvoeren van opdrachten ten behoeve van de betrokken instelling;
- 4° de (vroegere) echtverbintenis of (vroegere) samenwoning of het hebben van familiale banden tot in de tweede graad met een persoon die zich bevindt in een geval van onverenigbaarheid zoals bedoeld in 1°.

Er is geen onverenigbaarheid meer indien het lidmaatschap, de vertegenwoordigingsfunctie, de echtverbintenis of de samenwoning eerder werd beëindigd, of het advies of de opdracht eerder werd opgeleverd, dan in de periode van 5 jaar voorafgaand aan de datum van de aanvraag.

Voor de toepassing van het eerste lid, 1°, d), wordt het Universitair Ziekenhuis Gent, dan wel het Universitair Ziekenhuis Antwerpen beschouwd als verbonden met de Universiteit Gent, respectievelijk de Universiteit Antwerpen.

§2. De bestuursleden van de NVAO kunnen zich, naast de in §1 bedoelde gevallen, op gemotiveerde wijze vrijwillig onthouden van deelname aan de beraadslagingen en beslissingen over een aanvraagdossier.

Art. 5. §1. Elk instellingsbestuur kan bij de accreditatieaanvraag, dan wel de aanvraag voor een instellingsreview of toets nieuwe opleiding een wrakingsverzoek indienen als het meent dat een bestuurslid zich in één van de in artikel 4, §1, genoemde gevallen van onverenigbaarheid bevindt. Het wrakingsverzoek kan naderhand worden ingediend, indien de reden tot wraking later is ontstaan of het instellingsbestuur pas later kennis heeft kunnen krijgen van deze reden.

§2. Over het wrakingsverzoek wordt onverwijld een beslissing genomen door het bestuur van de NVAO, zetelend zonder het bestuurslid waarop het wrakingsverzoek betrekking heeft.

Afdeling 2. Reviewcommissie

Art. 6. §1. De NVAO stelt de reviewcommissie samen volgens de principes zoals vermeld in artikel 93quinquies van het structuurdecreet.

§2. Het lidmaatschap van de reviewcommissie is onverenigbaar met:

- 1° een (vroeger) lidmaatschap van:
  - a) het personeel van de betrokken instelling, ongeacht de aard van de tewerkstelling of de herkomst van de bezoldiging,
  - b) een bestuursorgaan van de betrokken instelling,
  - c) een bestuursorgaan van een rechtspersoon waarin de instelling deelneemt,
  - d) een bestuursorgaan van het ziekenhuis verbonden aan de instelling;
- 2° het (vroeger) lidmaatschap of de (vroegere) vertegenwoordigingsfunctie in de associatie waartoe de instelling behoort;
- 3° het (vroeger) verstrekken van adviezen of het (vroeger) uitvoeren van overheidsopdrachten ten behoeve van de betrokken instelling;
- 4° de (vroegere) echtverbintenis of (vroegere) samenwoning of het hebben van familiale banden tot in de tweede graad met een onder 1° bedoelde persoon.

Er is geen onverenigbaarheid meer indien het lidmaatschap, de vertegenwoordigingsfunctie, de echtverbintenis of de samenleving eerder werd beëindigd, of het advies of de overheidsopdracht eerder werd opgeleverd, dan in de periode van 5 jaar voorafgaand aan de datum van de aanvraag van een instellingsreview.

Voor de toepassing van het eerste lid, 1°, d), wordt het Universitair Ziekenhuis Gent, dan wel het Universitair Ziekenhuis Antwerpen beschouwd als verbonden met de Universiteit Gent, respectievelijk de Universiteit Antwerpen.

§3. De leden van de reviewcommissie ondertekenen een verklaring op eer waarin bevestigd wordt dat zij zich niet in een toestand van onverenigbaarheid bevinden zoals vermeld in §2. De verklaring op eer wordt aan het dossier toegevoegd. Indien de onverenigbaarheid ontstaat na de ondertekening van de verklaring, meldt de betrokken persoon dit aan de NVAO en trekt hij zich onmiddellijk en volledig uit de zaak terug.

Art. 7. De NVAO deelt de samenstelling van de reviewcommissie schriftelijk mee aan het instellingsbestuur.

Art. 8. §1. Het betrokken instellingsbestuur kan de NVAO verzoeken een lid van de reviewcommissie te wraken indien het instellingsbestuur meent dat deze persoon zich in één van de in artikel 6, §2, genoemde gevallen van onverenigbaarheid bevindt.

Het wrakingsverzoek moet worden ingediend binnen een termijn van 5 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van de kennisgeving van de samenstelling van de reviewcommissie. Later ingediende wrakingsverzoeken zijn onontvankelijk, tenzij de reden voor wraking na bedoelde kennisgeving is ontstaan of indien het instellingsbestuur pas later kennis heeft kunnen krijgen van deze reden.

§2. De NVAO onderzoekt de zaak onverwijld en wraakt de persoon indien zij daadwerkelijk een onverenigbaarheid vaststelt.

Art. 9. §1. Indien een lid van de reviewcommissie in de loop van het beoordelingsproces wegvalt, wordt dit lid enkel vervangen indien dit onontbeerlijk is voor het nemen van een rechtsgeldige beslissing.

De vervanging wordt onontbeerlijk geacht indien door het wegvallen van het lid van de reviewcommissie:

- 1° het totaal aantal leden minder dan 5 bedraagt;
- 2° de meerderheid van de commissieleden niet werkzaam is in het buitenland;
- 3° de commissie geen student-lid meer telt;
- 4° deskundigheden verdwijnen die onmisbaar zijn om een valabel evaluatierapport af te leveren;
- 5° geen enkel lid nog een voldoende kennis heeft van het Vlaamse hoger onderwijs.

§2. De NVAO kan reeds bij de samenstelling van de reviewcommissie voorzien in plaatsvervangers.

Zij kan evenwel ook plaatsvervangers ad hoc aanduiden.

§3. Een lid van de reviewcommissie kan te allen tijde vervangen worden, ongeacht de stand van de procedure.

§4. Bij de vervanging van een commissielid wordt de nieuwe samenstelling van de reviewcommissie ter kennis gebracht van het instellingsbestuur overeenkomstig artikel 7, behoudens wanneer de vervanger een reeds aangekondigde plaatsvervanger is met toepassing van §2, eerste lid. In voorkomend geval geldt opnieuw de mogelijkheid tot wraking ten aanzien van het nieuwe lid overeenkomstig artikel 8.

HOOFDSTUK III. ZORGVULDIGHEID EN REDELIJKHEID**Afdeling 1. Hoger onderwijs**

Onderafdeling 1. Accreditatieaanvraag

Art. 10. Bij de totstandkoming van een accreditatierapport en –besluit worden de beslisregels gevolgd zoals vermeld in artikel 60 van het structuurdecreet.

Art. 11. Wanneer er sprake is van verschillende opleidingsvarianten zoals vermeld in artikel 59bis van het structuurdecreet, dan is voor een positieve beoordeling van de in het Accreditatiekader genoemde generieke kwaliteitswaarborgen vereist dat dit gunstige oordeel geldt ten aanzien van de verschillende opleidingsvarianten afzonderlijk. Onder ‘positieve beoordeling’ moet worden verstaan een beoordeling die geen onvoldoende is.

Onderafdeling 2. Aanvraag voor een instellingsreview

Art. 12. Een besluit betreffende een instellingsreview is:

- 1° positief indien het oordeel voor alle in het Beoordelingskader Instellingsreview genoemde onderwerpen voldoet of ten dele voldoet;
- 2° positief met beperkte geldigheidsduur indien minstens één en maximum drie onderwerp(en) niet voldoe(t)n;
- 3° negatief indien elk onderwerp wordt beoordeeld als “voldoet niet”.

Onderafdeling 3. Aanvraag voor een toets nieuwe opleiding

Art. 13. Een toetsingsrapport is:

- 1° positief indien het oordeel voor alle in het Toetsingskader genoemde generieke kwaliteitswaarborgen voldoende is; de opleiding voldoet in dat geval aan de vereiste basiskwaliteit;
- 2° negatief indien het oordeel voor één of meer in het Toetsingskader genoemde generieke kwaliteitswaarborgen onvoldoende is; de opleiding voldoet in dat geval niet aan de vereiste basiskwaliteit.

Art. 14. De bepalingen van artikel 11 zijn op overeenkomstige wijze van toepassing.

Afdeling 2. Hoger beroepsonderwijs

Art. 15. Een HBO₅-toetsingsrapport is positief indien alle samenvattende oordelen over de in het Beoordelingskader HBO₅ genoemde onderwerpen voldoende is.

Indien als onvoldoende beoordeelde facetten naar het oordeel van de NVAO gecompenseerd worden door sterktes binnen andere facetten van hetzelfde onderwerp, wordt een onderwerp als voldoende beoordeeld.

Afdeling 3. Interne kwaliteitszorg

Art. 16. De NVAO ontwikkelt en hanteert een interne procedure van kwaliteitszorg van de NVAO, die inzonderheid rekening houdt met de consistentie in de besluitvorming.

HOOFDSTUK IV. MOTIVERINGSPLICHT

Art. 17. §1. De NVAO vermeldt bij elke uitvoerbare beslissing die voorafgaat aan het uitbrengen van een besluit en/of rapport:

- 1° de concrete feiten die aan de grondslag liggen van de beslissing;
- 2° de toepasselijke gronden waarop de beslissing steunt;
- 3° hoe en waarom die gronden, uitgaande van de vermelde feiten, tot de beslissing leiden.

De motivering moet een voldoende grondslag zijn voor alle onderdelen van de beslissing.

De motivering wordt uiteengezet in de beslissing zelf of in een aan de beslissing toegevoegde nota.

§2. De formele motivering kan geheel of gedeeltelijk volstaan met een verwijzing naar een uitgebracht advies indien:

- 1° het advies zelf geheel of gedeeltelijk de motivering van de beslissing bevat;
- 2° het advies aan de beslissing wordt toegevoegd;
- 3° voorafgaand aan de verwijzing blijkt wordt gegeven van het feit dat over het geheel of gedeeltelijk navolgen van het advies is gedelibereerd.

Art. 18. Accreditatierapporten geven uitdrukkelijk aan op welke wijze de verschillende in het structuurdecreet en het Accreditatiekader opgenomen beslisregels op het visitatierapport en op de opleiding zijn toegepast.

Art. 19. Rapporten betreffende een instellingsreview geven uitdrukkelijk aan op welke wijze de verschillende in het structuurdecreet en het Beoordelingskader Instellingsreview opgenomen beslisregels op de instelling zijn toegepast.

Art. 20. Toetsingsrapporten geven uitdrukkelijk aan op welke wijze de verschillende in het Toetsingskader opgenomen beslisregels op de opleiding zijn toegepast.

HOOFDSTUK V. OPENBAARHEID

Art. 21. Als de Vlaamse Regering heeft beslist om een voorgestelde opleiding als nieuwe opleiding te erkennen wordt het aan de erkenningsbeslissing voorafgaande toetsingsrapport onmiddellijk bekendgemaakt op de website van de NVAO.

Art. 22. De NVAO vermeldt bij elk uitvoerbare en te betekenen beslissing de mogelijkheden inzake bezwaar en beroep.

HOOFDSTUK VI. OPVRAGEN VAN AANVULLENDE INFORMATIE, TOELICHTINGEN EN/OF VERDUIDELIJKINGEN

Art. 23. De bepalingen van dit hoofdstuk betreffen de mogelijkheid van de NVAO om aanvullende informatie, toelichtingen en/of verduidelijkingen te vragen bij:

- 1° het evaluatieorgaan en/of het instellingsbestuur aangaande een accreditatieaanvraag, voorzien van een visitatierapport, zoals vermeld in artikel 58bis, §4, van het structuurdecreet;
- 2° het instellingsbestuur aangaande een accreditatieaanvraag, voorzien van een opleidingsdossier, zoals vermeld in artikel 59ter, §2, van het structuurdecreet;
- 3° het instellingsbestuur aangaande een aanvraag betreffende een instellingsreview, zoals vermeld in artikel 93sexies, §1, tweede lid, van het structuurdecreet.

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn niet van toepassing op vragen vanwege de NVAO die betrekking hebben op onduidelijkheden aangaande de feitelijke opleidingsgegevens zoals daar zijn de benaming, de eventuele opleidingsvarianten, en dergelijke. Daartoe kan de NVAO steeds, en eventueel ook telefonisch, het evaluatieorgaan en/of het instellingsbestuur raadplegen.

Art. 24. De NVAO gaat over tot het opvragen van aanvullende informatie, toelichtingen en/of verduidelijkingen:

- 1° wanneer er twijfel bestaat over (de interpretatie van) de in het visitatierapport verwoorde beoordelingen;
- 2° wanneer er, op basis van het voorgelegde opleidingsrapport, twijfel bestaat over de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO kan eveneens aanvullende informatie, toelichtingen en/of verduidelijken opvragen wanneer zij dit in het licht van het zorgvuldigheidsbeginsel nodig of nuttig acht.

Art. 25. §1. Een verzoek tot het verstrekken van aanvullende informatie, toelichtingen en/of verduidelijkingen door de NVAO gebeurt steeds schriftelijk.

§2. Een verzoek zoals bedoeld in §1 vermeldt:

- 1° de motivering voor het opvragen van aanvullende informatie, toelichtingen en/of verduidelijkingen;
- 2° voldoende duidelijk welke aanvullende informatie, toelichtingen en/of verduidelijkingen moeten worden verstrekt;
- 3° of het verzoek schriftelijk en/of mondeling, in het raam van een gesprek, moet worden beantwoord;
- 4° in het geval van een schriftelijke beantwoording: de termijn waarbinnen het gevraagde moet worden aangeleverd; deze termijn mag niet korter zijn dan 15 kalenderdagen en houdt desgevallend rekening met vakantieperiodes.

Een gesprek, zoals bedoeld in het eerste lid, 2°, wordt georganiseerd in onderling overleg met het evaluatieorgaan en/of het instellingsbestuur. Het staat het evaluatieorgaan en/of het instellingsbestuur vrij om tijdens het gesprek een relevante schriftelijke notitie over te maken. Alleszins wordt van het gesprek door de NVAO een verslag opgemaakt dat,

voorafgaand aan de definitieve vaststelling ervan, voor commentaar wordt voorgelegd aan alle gesprekspartners.

Art. 26. De NVAO betreft de aanvullende informatie, toelichtingen en/of verduidelijkingen bij haar besluitvorming. Zij maakt dit inzichtelijk door in het accreditatierapport, dan wel het rapport betreffende de instellingsreview te vermelden welke bijkomende informatie, toelichtingen en/of verduidelijkingen zijn opgevraagd, alsook de resultaten van die opvraging.

HOOFDSTUK VII. TOEKENNEN VAN EEN ACCREDITIE VOOR EEN PERIODE VAN TEN HOOGSTE DRIE JAAR

Afdeling 1. Algemeen

Art. 27. De NVAO neemt een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een periode van ten minste één jaar en ten hoogste drie jaar wanneer zij op grond van het visitatierapport besluit dat de opleiding of één of meerdere opleidingsvarianten slechts voldoen aan één of twee generieke kwaliteitswaarborgen.

Afdeling 2. Herstelplan

Art. 28. §1. Een accreditatieaanvraag die gestoeld is op een visitatierapport dat aangeeft dat de opleiding of één of meerdere opleidingsvarianten slechts voldoen aan één of twee generieke kwaliteitswaarborgen is voorzien van een herstelplan dat betrekking heeft op de als onvoldoende beoordeelde generieke kwaliteitswaarborgen voor de betrokken opleiding(svariant)(en). Het herstelplan omvat een beknopte, doch heldere weergave van de voorziene acties, middelen en indicatoren, gesitueerd binnen een realistisch tijds kader dat de in artikel 27 bedoelde maximale termijn van drie jaar niet mag overschrijden.

§2. Het herstelplan kan door de NVAO ter beoordeling worden voorgelegd aan de commissie die het visitatierapport heeft opgesteld, dan wel aan een beperktere of andere commissie, bestaande uit ten minste drie leden, waaronder ten minste één vakdeskundige en één onderwijsdeskundige. Indien er voor de herstelplanbeoordeling nieuwe commissieleden worden ingeschakeld die niet betrokken waren bij de totstandkoming van het visitatierapport, dan zijn de bepalingen van artikel 6, §2 en §3, op overeenkomstige wijze van toepassing.

In voorkomend geval bezorgt de commissie de NVAO binnen een bepaalde termijn een schriftelijk advies aangaande het voorgelegde herstelplan.

§3. De NVAO beoordeelt, desgevallend op basis van het commissieadvies zoals bedoeld in §2, tweede lid, het aanvraagdossier met inachtnaam van het voorgelegde herstelplan.

Een herstelplan dat afdoende wordt bevonden heeft tot gevolg dat de NVAO een besluit neemt in de zin van artikel 27. De NVAO houdt bij de toekenning van de duurtijd van de accreditatie rekening met het tijds kader dat in het als afdoende beoordeelde herstelplan is uitgewerkt.

Een herstelplan dat niet afdoende wordt bevonden heeft tot gevolg dat de NVAO haar bevindingen omtrent het herstelplan, desgevallend voorzien van het commissieadvies zoals bedoeld in §2, tweede lid, overmaakt aan het instellingsbestuur met het verzoek om het herstelplan binnen een bepaalde termijn te herzien. Het bijgestelde herstelplan wordt opnieuw beoordeeld conform de bepalingen van dit artikel.

Afdeling 3. Vrijwillige stopzetting van één of meer opleidingsvarianten

Art. 29. Indien het accreditatiebesluit, zoals bedoeld in artikel 27, gestoeld is op het feit dat in één of meerdere opleidingsvarianten onvoldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn, dan kan het instellingsbestuur besluiten tot de stopzetting van deze variant(en). Het instellingsbestuur bericht in voorkomend geval de NVAO van deze stopzetting schriftelijk en voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het accreditatierapport en -besluit. In het geval van stopzetting van de betreffende variant(en) kent de NVAO een accreditatietermijn toe van acht, dan wel zes jaar, conform de bepalingen van artikel 60, §2, van het structuurdecreet.

Afdeling 4. Accreditatieprocedure na tijdelijke accreditatie

Art. 30. Het instellingsbestuur dient uiterlijk vier maanden voor het verstrijken van de in artikel 27 bedoelde accreditatie een nieuwe accreditatieaanvraag in op basis van een nieuw visitatierapport dat betrekking heeft op de generieke kwaliteitswaarborgen die in het initiële visitatierapport niet met een voldoende zijn beoordeeld.

De accreditatieaanvraag wordt ingediend binnen een periode van twee maanden na de publicatie van het nieuwe visitatierapport.

Indien het accreditatiebesluit, zoals bedoeld in artikel 27, gestoeld is op het feit dat in één of meerdere opleidingsvarianten onvoldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn en het instellingsbestuur heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot stopzetting van de variant(en), dan heeft het nieuwe visitatierapport enkel betrekking op de als onvoldoende beoordeelde generieke kwaliteitswaarborgen voor de betreffende variant(en).

Art. 31. De NVAO neemt op basis van de accreditatieaanvraag zoals bedoeld in artikel 30 een nieuw accreditatiebesluit:

- 1° voor wat betreft een aanvraag, gesteund op een nieuw visitatierapport dat betrekking heeft op een volledige opleiding:
  - a) indien de opleiding voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen wordt een positief accreditatiebesluit genomen dat, conform de bepalingen van artikel 60, §2, van het structuurdecreet, geldt voor een termijn van acht, dan wel zes jaar, verminderd met de termijn van de accreditatie, bedoeld in artikel 27;
  - b) indien de opleiding niet voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen wordt een negatief accreditatiebesluit genomen waardoor de instelling de opleiding moet stopzetten. Vanaf het academiejaar, volgend op het academiejaar waarin de negatieve accreditatiebeslissing is genomen mogen geen nieuwe studenten meer worden ingeschreven;
- 2° voor wat betreft een aanvraag, gesteund op een nieuw visitatierapport dat betrekking heeft op één of meerdere opleidingsvarianten:
  - a) indien de opleidingsvariant(en) voldoe(t)(n) aan alle generieke kwaliteitswaarborgen wordt een positief accreditatiebesluit genomen dat, conform de bepalingen van artikel 60, §2, van het structuurdecreet, geldt voor een termijn van acht, dan wel zes jaar, verminderd met de termijn van de accreditatie, bedoeld in artikel 27;
  - b) indien de opleidingsvariant(en) niet voldoe(t)(n) aan alle generieke kwaliteitswaarborgen wordt een positief accreditatiebesluit genomen voor wat betreft de opleiding, doch met uitsluiting van de als onvoldoende beoordeelde variant(en), waardoor de instelling de betreffende variant(en) moet stopzetten. Vanaf het academiejaar, volgend op het academiejaar waarin de nieuwe accreditatiebeslissing is genomen, mogen geen nieuwe studenten meer worden ingeschreven voor de uitgesloten variant(en). De accreditatie geldt, conform de bepalingen van artikel 60, §2, van het structuurdecreet, voor een termijn van acht, dan wel zes jaar, verminderd met de termijn van de accreditatie, bedoeld in artikel 27.

HOOFDSTUK VIII. VERDEDIGINGSBEGINSEL

Art. 32. De bepalingen van dit hoofdstuk betreffen het recht van instellingsbesturen om bezwaren en/of opmerkingen te formuleren bij:

- 1° een ontwerp van besluit tot verlenging van de lopende accreditatie met ten hoogste 1 jaar wanneer de NVAO op grond van een accreditatieaanvraag, voorzien van een visitatierapport, niet tot een accreditatierapport en –besluit kan komen, zoals vermeld in artikel 58bis, §5, van het structuurdecreet;
- 2° een ontwerp van besluit tot verlenging van de lopende accreditatie met ten hoogste 1 jaar wanneer de NVAO op grond van een accreditatieaanvraag, voorzien van een opleidingsdossier, niet tot een positief accreditatierapport en –besluit kan komen, zoals vermeld in artikel 59ter, §4, van het structuurdecreet;
- 3° een ontwerp van accreditatierapport en –besluit, zoals vermeld in artikel 59quater, §2, tweede lid, van het structuurdecreet;
- 4° een ontwerp van toetsingsrapport, zoals vermeld in artikel 62, §7, derde lid, van het structuurdecreet;
- 5° een ontwerp van rapport en besluit betreffende een instellingsreview, zoals vermeld in artikel 93sexies, §2, tweede lid, van het structuurdecreet;
- 6° een ontwerp van toetsingsrapport, zoals vermeld in artikel 23, §1, en artikel 37 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.

Art. 33. §1. Opmerkingen aangaande een ontwerp kunnen steeds worden overgemaakt aan de NVAO in welke vorm ook. Deze opmerkingen zijn van technische aard.

§2. Bezwaren aangaande een ontwerp worden aan de NVAO overgemaakt met inachtnaam van de beginselen zoals vermeld in dit hoofdstuk. Deze bezwaren betreffen de grond van het ontwerp.

Een instellingsbestuur geeft telkens duidelijk aan of een overgemaakte bedenking een opmerking of een bezwaar betreft.

Art. 34. Bezwaren worden in een bezwaarschrift aan de NVAO bezorgd. Het instellingsbestuur kan aan het bezwaarschrift de stukken toevoegen die het relevant acht. De stukken zijn gebundeld en worden op een inventaris ingeschreven.

In het bezwaarschrift wordt een voldoende en duidelijke omschrijving gegeven van volgende elementen:

- 1° de geschonden geachte regel en/of behoorlijkheidsnorm;
- 2° de wijze waarop die regel en/of behoorlijkheidsnorm naar het oordeel van het instellingsbestuur door het ontwerp geschonden word(t)(en).

Art. 35. De NVAO toetst de ontvankelijkheid van elk inkomend bezwaarschrift.

Een bezwaarschrift is onontvankelijk als ten minste één van de hieronder genoemde voorwaarden is vervuld:

- 1° het bezwaarschrift is niet ingediend door of namens het instellingsbestuur;
- 2° het bezwaarschrift is niet ingediend:
  - a) voor de gevallen bedoeld in artikel 32, 1°, 2°, 3° en 5°: binnen een vervalttermijn van 15 kalenderdagen, ingaand de dag na deze van ontvangst van het ontwerp;
  - b) voor de gevallen bedoeld in artikel 32, 4°: binnen een vervalttermijn van 10 kalenderdagen, ingaand de dag na deze van ontvangst van het ontwerp;
- 3° het bezwaarschrift voldoet manifest niet aan artikel 34, tweede lid.

Indien de NVAO vaststelt dat het bezwaarschrift onontvankelijk is, wordt de procedure als afgehandeld beschouwd. Het instellingsbestuur wordt daarvan onverwijld schriftelijk in kennis gesteld.

Art. 36. Bij het uitbrengen van een eindbeslissing over een ontvankelijk bezwaarschrift neemt de NVAO een bijzondere motiveringsplicht in acht. In de motivering wordt aangegeven op welke wijze gevolg werd gegeven aan de verschillende door het instellingsbestuur aangevoerde bezwaren.

Art. 37. Het instellingsbestuur heeft het recht om zich bij de in dit hoofdstuk bedoelde bezwarenprocedure te laten bijstaan of vertegenwoordigen door een raadsman. Elke vertrouwenspersoon kan optreden als raadsman.

De NVAO kan van een raadsman een schriftelijke machtiging verlangen, behoudens in het geval deze raadsman ingeschreven is als advocaat of als advocaat-stagiair.

Art. 38. De NVAO werkt de in dit hoofdstuk bedoelde bezwarenprocedure nader uit door middel van een procedurereglement. Daarbij wordt minstens voorzien in de oprichting van een adviescollege dat de NVAO adviseert aangaande elk ontvankelijk bezwaarschrift.

HOOFDSTUK XI. INTREKBAARHEID VAN BESLISSING

Art. 39. §1. De NVAO kan een onregelmatig genomen negatief besluit en het bijhorende rapport betreffende een accreditatieaanvraag, dan wel een aanvraag voor een instellingsreview intrekken gedurende de termijn waarbinnen de vernietiging ervan kan worden gevraagd aan de Vlaamse Regering.

Na een intrekking herformuleert de NVAO het ingetrokken rapport en besluit rekening houdend met het recht van het instellingsbestuur om aangaande het nieuwe ontwerp bezwaren en opmerkingen te maken, zoals bedoeld in hoofdstuk VII.

§2. De NVAO kan toetsingsrapporten niet intrekken. Zo de NVAO een gebrek in een toetsingsrapport vaststelt, meldt zij dit onverwijld aan de Vlaamse Regering.

§3. De NVAO kan onregelmatig genomen beslissingen voorafgaand aan het uitbrengen van een accreditatierapport en –besluit, een rapport en besluit betreffende een instellingsreview dan wel een toetsingsrapport, intrekken totdat het betrokken rapport en/of besluit definitief is uitgebracht. Als die intrekking niet tijdig gebeurt en het rapport en/of besluit wordt door de beslissing aangetast, dan zijn de bepalingen van §1, dan wel §2 van toepassing.

HOOFDSTUK X. SLOTBEPALINGEN

Art. 40. Het reglement van 19 februari 2005 tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen van het hoger onderwijs en het hoger beroepsonderwijs in de Vlaamse Gemeenschap wordt opgeheven.

Art. 41. Dit reglement en elke wijziging daarvan worden voor opname in het Belgisch Staatsblad aangeboden.

Zij worden tevens bekendgemaakt op de website van de NVAO.

Art. 42. De inwerkingtreding van dit reglement volgt op overeenkomstige wijze de bepalingen van inwerkingtreding zoals opgenomen in artikel 48 en 50 van het decreet van 6 juli 2012 tot wijziging van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wat het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie betreft.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

De heer Pascal Smet
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en
Brussel
Koning Albert II - laan 15

1210 BRUSSEL

contactpersoon
Mieke Valcke
02/20 90 117

ons kenmerk
SERV_BR_20130828_adviesvraagNVAO_pkit

Brussel
28 augustus 2013

**Voorontwerp van decreet tot bekrachtiging van het reglement van de Nederlands-Vlaamse
Accreditatieorganisatie tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij
de besluitvormig inzake accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleidingen ten
aanzen van opleidingen, dan wel instellingen in de Vlaamse Gemeenschap**

Mijnheer de minister,

De SERV heeft uw adviesvraag met betrekking tot bovenvermeld decreet goed ontvangen. De SERV ziet af van advisering omwille van het beperkt sociaaleconomische karakter ervan, dit onder voorbehoud van bekrachtiging door de raad op de eerstvolgende bijeenkomst.

Hoogachtend,

Pieter Kerremans
Administrateur-generaal

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

Advies over het nieuwe NVAO-reglement

Vlaamse Onderwijsraad

Kunstlaan 6 bus 6
BE-1210 Brussel

T +32 2 219 42 99
F +32 2 219 81 18

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Advies op vraag van minister Pascal Smet**Uitgebracht door de Raad Hoger Onderwijs op 8 oktober 2013 met 18 stemmen voor****Vorbereiding:** werkgroep Nieuw Accreditatiestelsel, onder voorzitterschap van Luc François**Dossierbeheerder(s):** Isabelle De Ridder

1 Situering

De Vlor brengt advies uit over het voorontwerp van decreet tot bekrachtiging van het reglement van de NVAO tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen, dan wel instellingen in de Vlaamse Gemeenschap.

Door de invoering van het nieuwe kwaliteitszorgsysteem voor het hoger onderwijs in Vlaanderen¹ en van het hbo5-decreet² moet het reglement van 19 februari 2005 tot bepaling van de bestuursbeginselen van de NVAO worden aangepast. Dat is zo voorzien in het structuurdecreet.³ Het nieuwe accreditatiestelsel omvat: (1) de instellingreview: een beoordeling op instellingsniveau en (2) de opleidingsaccreditatie: een accreditatie op opleidingsniveau. Via het hbo5-decreet neemt de NVAO een actieve rol op in de kwaliteitszorg van de Vlaamse hbo5-opleidingen. Het NVAO-reglement moet hierop van toepassing zijn.

Op 13 mei 2013 keurde het Algemeen Bestuur van de NVAO het reglement goed. Dit voorontwerp van decreet bekrachtigt dit nieuwe reglement.

2 Algemene opmerkingen

De Vlor bracht op 14 februari 2012 advies uit over het nieuwe accreditatiestelsel.⁴ Hij uitte toen vooral bedenkingen bij de te verwachten planlast. De Vlor geloofde niet dat het nieuwe stelsel de planlast en kosten zou verminderen, zoals beoogd werd. Het evaluatierapport van de Nederlandse Rekenkamer en het Belgische Rekenhof⁵ geeft aan dat dit in Nederland –waar het nieuwe stelsel al sinds 2011 loopt– inderdaad een groot pijnpunt van het nieuwe stelsel is.

De Vlor was in zijn advies van 2012 wel verheugd over het feit dat het nieuwe stelsel inhoudelijke reflectie over de onderwijsprogramma's zou stimuleren. De vraag is of dit vandaag ook echt het geval is en of het systeem toch niet te veraf staat van de dagdagelijkse onderwijskwaliteit. De Vlor vraagt de overheid dan ook om de geplande evaluatie van 2018 grondig uit te voeren en de discussie opnieuw ten gronde te voeren. Indien nodig moet het systeem daarna opnieuw herzien worden.

In een aantal artikels van het voorliggende reglement zijn de vooropgestelde termijnen in het midden gelaten. Omdat zowel de instellingen als de NVAO zich aan vooraf bepaalde deadlines dienen te houden, vraagt de Vlor om elke timing te preciseren.

---

¹ *Decreet betreffende de aanpassing van het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie in het hoger onderwijs in Vlaanderen*. 6 juli 2012

² *Decreet betreffende de versterking van het hoger beroepsonderwijs in Vlaanderen*. 17 mei 2013.

³ *Decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen*. 4 april 2003. Artikel 9quinquies.

⁴ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Hoger Onderwijs. *Advies over de aanpassing van kwaliteitszorg en accreditatie in het hoger onderwijs*, 14 februari 2012.

⁵ Belgische Rekenhof en Nederlandse Algemene Rekenkamer. *Kwaliteitsbewaking in het hoger onderwijs in Nederland en Vlaanderen. Vervolgonderzoek*. 12 september 2013.

3 Artikelsgewijze opmerkingen

Artikel 7

De Vlor vraagt om de termijn waarbinnen de NVAO de samenstelling van de reviewcommissie schriftelijk aan het instellingsbestuur meedeelt, te expliciteren. Het is belangrijk dat instellingen al voor het indienen van het zelfevaluatierapport weten hoe de commissie is samengesteld.

Artikel 28

De Vlor merkt bij artikel 28, § 2 op dat de formulering 'het herstelplan kan voorgelegd worden aan de visitatiecommissie ...' wel erg vaag is. Wanneer wordt het herstelplan voorgelegd aan de commissie die het visitatierapport heeft opgesteld en wanneer niet? De Vlor stelt voor dat als de NVAO het herstelplan niet aanvaardt, het de facto aan de commissie wordt voorgelegd. Als de NVAO van oordeel is dat het herstelplan voldoet, dan hoeft het niet opnieuw aan de commissie voorgelegd te worden. Als de NVAO advies vraagt aan de visitatiecommissie, dan moet de visitatiecommissie binnen een in het reglement vastgelegde termijn reageren.

Artikel 38

In artikel 38 is sprake van een adviescollege dat door de NVAO wordt opgericht en de NVAO adviseert over elk ontvankelijk bezwaarschrift. De Vlor wil graag dat de samenstelling van dat adviescollege wordt gepreciseerd. Hij vraagt zich bovendien af of niet eerder een beroepscommissie moet opgericht worden die meteen een beslissing kan nemen over de ontvankelijkheid van bezwaarschriften. De taak van een adviescollege beperkt zich immers tot het verlenen van advies.

4 Specifieke opmerkingen m.b.t. het hogerberoepsonderwijs

De Vlor pleit voor een zo uniform en transparant mogelijk hbo5-kwaliteitszorgsysteem. Door voor het kwaliteitszorgsysteem te kiezen dat vandaag van toepassing is op de BaMa-opleidingen, wordt de planlast voor de hogescholen onder controle gehouden. De Vlor staat hier achter. Hij wijst er echter op dat de cvo met steeds meer verschillende kwaliteitszorgsystemen geconfronteerd worden (visitatie SLO, visitatie hbo5, accreditatie beroepsgerichte opleidingen...). Hierdoor komt de draagkracht van deze instellingen onder druk te staan.

Het beoordelingskader hbo5 (dat als basis dient voor het hbo5-toetsingsrapport) maakt gebruik van het oude concept met 6 onderwerpen en verdere onderverdeling in 21 facetten. In het nieuwe accreditatiekader voor de BaMa zijn onderwerpen en facetten echter vervangen door 3 generieke kwaliteitswaarborgen. Het gebruik van generieke kwaliteitswaarborgen ligt meer in de lijn van de hedendaagse internationale visie op kwaliteitszorg. De Vlor vraagt met aandrang om in hbo5 niet langer de oude manier van werken aan te houden, maar meteen in het nieuwe systeem te stappen, ook al werd eerder in een kleinschalig pilootproject met onderwerpen en facetten gewerkt. Op lange termijn zal het oude systeem immers toch onhoudbaar blijken.

De Vlor wijst erop dat het kwaliteitszorgsysteem voor hbo5 nog heel wat onduidelijkheden bevat. Zo is nog niet uitgeklaard wat in de toekomst met de instellingsreview zal gebeuren. Wordt het samenwerkingsverband in de instellingsreview van de hogescholen ingepast niettegenstaande de hogescholen geen zeggingskracht hebben in de instellingen die het hbo5 organiseren? Hoe kunnen de hogescholen hierin dan een verantwoordelijkheid dragen? De hogescholen zijn hier ongerust over. Een andere vraag is of de cvo op de een of andere manier door een dergelijke review gevat zullen worden. De Vlor vraagt de overheid over deze onduidelijkheden in elk geval met het werkveld te overleggen. De Vlor benadrukt dat de meerwaarde van de instellingsreview in overeenstemming moet zijn met de planlast voor de betrokken instellingen. De Vlor gaat ervan uit dat het reglement opnieuw aangepast wordt van zodra er zicht is op de concrete uitrol van de instellingsreview voor hbo5. Hij wil hierover dan graag opnieuw advies uitbrengen.

Isabelle De Ridder
secretaris Raad Hoger Onderwijs

Johan Veeckman
voorzitter Raad Hoger Onderwijs

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 54.372/1
van 28 november 2013

over

een voorontwerp van decreet ‘tot bekrachtiging van het reglement van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen, dan wel instellingen in de Vlaamse Gemeenschap’

Op 25 oktober 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel verzocht binnen een termijn van dertig dagen, een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot bekrachtiging van het reglement van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen, dan wel instellingen in de Vlaamse Gemeenschap’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 14 november 2013. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, Marc RIGAUX en Michel TISON, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 28 november 2013.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten van de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe het in artikel 9*quinquies* van het decreet van 4 april 2003 ‘betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ en in artikel 13 van het decreet van 30 april 2009 ‘betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs’ bedoelde reglement van de accreditatieorganisatie te bekrachtigen. Het te bekrachtigen reglement is het reglement van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie van 13 mei 2013 ‘tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen, dan wel instellingen in de Vlaamse Gemeenschap’. Het stelt de bestuursbeginselen vast die gelden bij de besluitvorming inzake de accreditatie, instellingsreview en de toets nieuwe opleiding en komt in de plaats van het reglement van 19 februari 2005 ‘tot bepaling van de bestuursbeginselen van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie’, goedgekeurd bij het decreet van 27 januari 2006.

ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

3.1. Zoals ook in de memorie van toelichting bij het ontwerp wordt uiteengezet, is de bekrachtiging bij decreet van de bestuursbeginselen die door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie in acht moeten worden genomen bij de beoordeling van accreditatieaanvragen, aanvragen voor een instellingsreview en voor een toets nieuwe opleiding, noodzakelijk omwille van het grondwettelijk legaliteitsbeginsel in onderwijszaken.

Precies omwille van het feit dat het vernoemde reglement aangelegenheden regelt die door de grondwet aan de decreetgever zijn voorbehouden, moet de bekrachtiging bij decreet in beginsel terugwerken tot op het ogenblik van de inwerkingtreding van het reglement. Artikel 9*quinquies* van het decreet van 4 april 2003 bevestigt dit beginsel door te bepalen dat het reglement ophoudt uitwerking te hebben indien het niet bij decreet is bekrachtigd binnen een termijn van 1 jaar vanaf de inwerkingtreding van het reglement en door te bepalen dat de bekrachtiging terugwerkt tot deze laatste datum.

3.2. Krachtens artikel 42 van het reglement van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie van 13 mei 2013 volgt de inwerkingtreding van het reglement “op overeenkomstige wijze de bepalingen van inwerkingtreding zoals opgenomen in artikel 48 en 50 van het decreet van 6 juli 2012 tot wijziging van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wat het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie betreft”.

---

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

Artikel 48 van het decreet van 6 juli 2012 bevat een overgangsregeling in verband met reeds (met name voor het einde van het academiejaar 2012-13) genomen accreditatiebesluiten.

Uit artikel 50 volgt dat het decreet van 6 juli 2012 in beginsel in werking treedt op 1 juli 2012. Een aantal bepalingen treden evenwel in werking op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum “na de uitvoering van de evaluatie van de werking van de instellingsreviews en van de proefprojecten bedoeld in artikel 45”. De Vlaamse Regering heeft nog geen uitvoering gegeven aan deze machtiging. Een aantal bepalingen van het decreet van 6 juli 2012 zijn dus nog niet in werking getreden. Dit geldt bijvoorbeeld voor artikel 43 van het decreet van 6 juli 2012 dat artikel 93*septies*, § 2, in het decreet van 4 april 2003 invoegt, en dat betrekking heeft op de accreditatie met beperkte geldigheidsduur, waarvoor hoofdstuk VII van het reglement van 13 mei 2013 de bestuursbeginselen vastlegt.

3.3. Het is bijgevolg onduidelijk welke de precieze datum van inwerkingtreding van het reglement is, en bijgevolg of de bekrachtiging plaatsvindt binnen de door artikel 9*quinquies* van het decreet van 4 april 2003 vereiste termijn.

Om verduidelijking over de datum van inwerkingtreding gevraagd, antwoordde de gemachtigde het volgende: “Het reglement is in werking getreden op 13 mei 2013, de dag van goedkeuring door het Algemeen bestuur van de NVAO. Het houdt op uitwerking te hebben op 13 mei 2014 (zijnde de termijn van 1 jaar zoals vermeld in het decreet van 6 juli 2012) indien op dat moment nog geen bekrachtiging bij decreet zou hebben plaats gevonden.”

3.4. De door de gemachtigde vermelde datum van inwerkingtreding vindt geen grondslag in het reglement, zoals blijkt uit hetgeen *sub* 3.2. beschreven is. Uit die beschrijving lijkt in tegendeel te kunnen worden afgeleid dat de bekrachtiging deels laattijdig is, en dat het reglement vanaf 1 juli 2013 deels geen uitwerking meer kan hebben.

3.5. Uit het voorgaande moet de conclusie getrokken worden dat artikel 42 van het reglement van 13 mei 2013 moet worden aangepast om duidelijkheid te scheppen over de datum van inwerkingtreding, zodat ook duidelijk is vanaf welk ogenblik het reglement bij decreet bekrachtigd wordt.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET
DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Het reglement van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen, dan wel instellingen in de Vlaamse Gemeenschap, aangenomen door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie op 13 mei 2013, gewijzigd na het advies van de Raad van State van 28 november 2013, en opgenomen in de bijlage die bij dit decreet is gevoegd, wordt bekrachtigd.

Brussel, 13 december 2013.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

BIJLAGE

bij het ontwerp van decreet:

Reglement tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen, dan wel instellingen in de Vlaamse Gemeenschap

Reglement tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen, dan wel instellingen in de Vlaamse Gemeenschap

Gelet op het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, inzonderheid op artikel 9quinquies, 58bis, §4 en §5, 59, §2, tweede lid, 59ter, §2 en §4, 59quater, §2, tweede lid, 60, §3, 60sexies, tweede lid, 62, §7, derde lid en 93sexies, §1, tweede lid en §3;

Gelet op het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, inzonderheid op artikel 13;

Gelet op het reglement van 19 februari 2005 tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen van het hoger onderwijs en het hoger beroepsonderwijs in de Vlaamse Gemeenschap;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

HOOFDSTUK I. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. De begrippen die in dit reglement worden gehanteerd, moeten worden gelezen in de zin die eraan wordt gegeven in:

- 1° het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en het Vlaamse hoger onderwijs, ondertekend te Den Haag op 3 september 2003;
- 2° het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen;
- 3° het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.

Voor de toepassing van dit reglement wordt verstaan onder:

- 1° instelling: een ambtshalve geregistreeerde instelling, een niet(-ambtshalve) geregistreeerde instelling, een instelling voor voltijds secundair onderwijs, dan wel een centrum voor volwassenenonderwijs in de Vlaamse Gemeenschap;
- 2° NVAO: het orgaan van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie dat bij of krachtens verdrag is aangewezen om de in dit reglement opgenomen bevoegdheden uit te oefenen;
- 3° structuurdecreet: het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

Art. 2. Dit reglement is van toepassing op de volgende aanvragen die uitgaan van een bestuur van een instelling:

- 1° accreditatieaanvragen;
- 2° aanvragen voor een instellingsreview;
- 3° aanvragen voor een toets nieuwe opleiding.

HOOFDSTUK II. ONAFHANKELIJKHEID EN ONPARTIJDIGHEID

Afdeling 1. NVAO

Art. 3. De vaststelling van een accreditatierapport en –besluit, een rapport en besluit betreffende een instellingsreview dan wel een toetsingsrapport gebeurt op onafhankelijke en onpartijdige wijze.

Art. 4. §1. De bestuursleden van de NVAO onthouden zich van de deelname aan de beraadslagingen en beslissingen over een accreditatieaanvraag, een aanvraag voor een instellingsreview, dan wel een toetsingsaanvraag indien sprake is van:

- 1° een (vroeger) lidmaatschap van;
  - a) het personeel van de betrokken instelling, ongeacht de aard van de tewerkstelling of de herkomst van de bezoldiging;
  - b) een bestuursorgaan van de betrokken instelling;
  - c) een bestuursorgaan van een rechtspersoon waarin de instelling deelneemt;
  - d) een bestuursorgaan van het ziekenhuis verbonden aan de instelling;
- 2° het (vroeger) lidmaatschap of de (vroegere) vertegenwoordigingsfunctie in de associatie waartoe de instelling behoort;
- 3° het (vroeger) verstrekken van adviezen of het (vroeger) uitvoeren van opdrachten ten behoeve van de betrokken instelling;
- 4° de (vroegere) echtverbintenis of (vroegere) samenwoning of het hebben van familiale banden tot in de tweede graad met een persoon die zich bevindt in een geval van onverenigbaarheid zoals bedoeld in 1°.

Er is geen onverenigbaarheid meer indien het lidmaatschap, de vertegenwoordigingsfunctie, de echtverbintenis of de samenwoning eerder werd beëindigd, of het advies of de opdracht eerder werd opgeleverd, dan in de periode van 5 jaar voorafgaand aan de datum van de aanvraag.

Voor de toepassing van het eerste lid, 1°, d), wordt het Universitair Ziekenhuis Gent, dan wel het Universitair Ziekenhuis Antwerpen beschouwd als verbonden met de Universiteit Gent, respectievelijk de Universiteit Antwerpen.

§2. De bestuursleden van de NVAO kunnen zich, naast de in §1 bedoelde gevallen, op gemotiveerde wijze vrijwillig onthouden van deelname aan de beraadslagingen en beslissingen over een aanvraagdossier.

Art. 5. §1. Elk instellingsbestuur kan bij de accreditatieaanvraag, dan wel de aanvraag voor een instellingsreview of toets nieuwe opleiding een wrakingsverzoek indienen als het meent dat een bestuurslid zich in één van de in artikel 4, §1, genoemde gevallen van onverenigbaarheid bevindt. Het wrakingsverzoek kan naderhand worden ingediend, indien de reden tot wraking later is ontstaan of het instellingsbestuur pas later kennis heeft kunnen krijgen van deze reden.

§2. Over het wrakingsverzoek wordt onverwijld een beslissing genomen door het bestuur van de NVAO, zetelend zonder het bestuurslid waarop het wrakingsverzoek betrekking heeft.

Afdeling 2. Reviewcommissie

Art. 6. §1. De NVAO stelt de reviewcommissie samen volgens de principes zoals vermeld in artikel 93quinquies van het structuurdecreet.

§2. Het lidmaatschap van de reviewcommissie is onverenigbaar met:

- 1° een (vroeger) lidmaatschap van:
  - a) het personeel van de betrokken instelling, ongeacht de aard van de tewerkstelling of de herkomst van de bezoldiging,
  - b) een bestuursorgaan van de betrokken instelling,
  - c) een bestuursorgaan van een rechtspersoon waarin de instelling deelneemt,
  - d) een bestuursorgaan van het ziekenhuis verbonden aan de instelling;
- 2° het (vroeger) lidmaatschap of de (vroegere) vertegenwoordigingsfunctie in de associatie waartoe de instelling behoort;
- 3° het (vroeger) verstrekken van adviezen of het (vroeger) uitvoeren van overheidsopdrachten ten behoeve van de betrokken instelling;
- 4° de (vroegere) echtverbintenis of (vroegere) samenwoning of het hebben van familiale banden tot in de tweede graad met een onder 1° bedoelde persoon.

Er is geen onverenigbaarheid meer indien het lidmaatschap, de vertegenwoordigingsfunctie, de echtverbintenis of de samenleving eerder werd beëindigd, of het advies of de overheidsopdracht eerder werd opgeleverd, dan in de periode van 5 jaar voorafgaand aan de datum van de aanvraag van een instellingsreview.

Voor de toepassing van het eerste lid, 1°, d), wordt het Universitair Ziekenhuis Gent, dan wel het Universitair Ziekenhuis Antwerpen beschouwd als verbonden met de Universiteit Gent, respectievelijk de Universiteit Antwerpen.

§3. De leden van de reviewcommissie ondertekenen een verklaring op eer waarin bevestigd wordt dat zij zich niet in een toestand van onverenigbaarheid bevinden zoals vermeld in §2. De verklaring op eer wordt aan het dossier toegevoegd. Indien de onverenigbaarheid ontstaat na de ondertekening van de verklaring, meldt de betrokken persoon dit aan de NVAO en trekt hij zich onmiddellijk en volledig uit de zaak terug.

Art. 7. De NVAO deelt de samenstelling van de reviewcommissie schriftelijk mee aan het instellingsbestuur.

Art. 8. §1. Het betrokken instellingsbestuur kan de NVAO verzoeken een lid van de reviewcommissie te wraken indien het instellingsbestuur meent dat deze persoon zich in één van de in artikel 6, §2, genoemde gevallen van onverenigbaarheid bevindt.

Het wrakingsverzoek moet worden ingediend binnen een termijn van 5 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van de kennisgeving van de samenstelling van de reviewcommissie. Later ingediende wrakingsverzoeken zijn onontvankelijk, tenzij de reden voor wraking na bedoelde kennisgeving is ontstaan of indien het instellingsbestuur pas later kennis heeft kunnen krijgen van deze reden.

§2. De NVAO onderzoekt de zaak onverwijld en wraakt de persoon indien zij daadwerkelijk een onverenigbaarheid vaststelt.

Art. 9. §1. Indien een lid van de reviewcommissie in de loop van het beoordelingsproces wegvalt, wordt dit lid enkel vervangen indien dit onontbeerlijk is voor het nemen van een rechtsgeldige beslissing.

De vervanging wordt onontbeerlijk geacht indien door het wegvallen van het lid van de reviewcommissie:

- 1° het totaal aantal leden minder dan 5 bedraagt;
- 2° de meerderheid van de commissieleden niet werkzaam is in het buitenland;
- 3° de commissie geen student-lid meer telt;
- 4° deskundigheden verdwijnen die onmisbaar zijn om een valabel evaluatierapport af te leveren;
- 5° geen enkel lid nog een voldoende kennis heeft van het Vlaamse hoger onderwijs.

§2. De NVAO kan reeds bij de samenstelling van de reviewcommissie voorzien in plaatsvervangers.

Zij kan evenwel ook plaatsvervangers ad hoc aanduiden.

§3. Een lid van de reviewcommissie kan te allen tijde vervangen worden, ongeacht de stand van de procedure.

§4. Bij de vervanging van een commissielid wordt de nieuwe samenstelling van de reviewcommissie ter kennis gebracht van het instellingsbestuur overeenkomstig artikel 7, behoudens wanneer de vervanger een reeds aangekondigde plaatsvervanger is met toepassing van §2, eerste lid. In voorkomend geval geldt opnieuw de mogelijkheid tot wraking ten aanzien van het nieuwe lid overeenkomstig artikel 8.

HOOFDSTUK III. ZORGVULDIGHEID EN REDELIJKHEID**Afdeling 1. Hoger onderwijs**

Onderafdeling 1. Accreditatieaanvraag

Art. 10. Bij de totstandkoming van een accreditatierapport en –besluit worden de beslisregels gevolgd zoals vermeld in artikel 60 van het structuurdecreet.

Art. 11. Wanneer er sprake is van verschillende opleidingsvarianten zoals vermeld in artikel 59bis van het structuurdecreet, dan is voor een positieve beoordeling van de in het Accreditatiekader genoemde generieke kwaliteitswaarborgen vereist dat dit gunstige oordeel geldt ten aanzien van de verschillende opleidingsvarianten afzonderlijk. Onder ‘positieve beoordeling’ moet worden verstaan een beoordeling die geen onvoldoende is.

Onderafdeling 2. Aanvraag voor een instellingsreview

Art. 12. Een besluit betreffende een instellingsreview is:

- 1° positief indien het oordeel voor alle in het Beoordelingskader Instellingsreview genoemde onderwerpen voldoet of ten dele voldoet;
- 2° positief met beperkte geldigheidsduur indien minstens één en maximum drie onderwerp(en) niet voldoe(t)n;
- 3° negatief indien elk onderwerp wordt beoordeeld als “voldoet niet”.

Onderafdeling 3. Aanvraag voor een toets nieuwe opleiding

Art. 13. Een toetsingsrapport is:

- 1° positief indien het oordeel voor alle in het Toetsingskader genoemde generieke kwaliteitswaarborgen voldoende is; de opleiding voldoet in dat geval aan de vereiste basiskwaliteit;
- 2° negatief indien het oordeel voor één of meer in het Toetsingskader genoemde generieke kwaliteitswaarborgen onvoldoende is; de opleiding voldoet in dat geval niet aan de vereiste basiskwaliteit.

Art. 14. De bepalingen van artikel 11 zijn op overeenkomstige wijze van toepassing.

Afdeling 2. Hoger beroepsonderwijs

Art. 15. Een HBO₅-toetsingsrapport is positief indien alle samenvattende oordelen over de in het Beoordelingskader HBO₅ genoemde onderwerpen voldoende is.

Indien als onvoldoende beoordeelde facetten naar het oordeel van de NVAO gecompenseerd worden door sterktes binnen andere facetten van hetzelfde onderwerp, wordt een onderwerp als voldoende beoordeeld.

Afdeling 3. Interne kwaliteitszorg

Art. 16. De NVAO ontwikkelt en hanteert een interne procedure van kwaliteitszorg van de NVAO, die inzonderheid rekening houdt met de consistentie in de besluitvorming.

HOOFDSTUK IV. MOTIVERINGSPLICHT

Art. 17. §1. De NVAO vermeldt bij elke uitvoerbare beslissing die voorafgaat aan het uitbrengen van een besluit en/of rapport:

- 1° de concrete feiten die aan de grondslag liggen van de beslissing;
- 2° de toepasselijke gronden waarop de beslissing steunt;
- 3° hoe en waarom die gronden, uitgaande van de vermelde feiten, tot de beslissing leiden.

De motivering moet een voldoende grondslag zijn voor alle onderdelen van de beslissing.

De motivering wordt uiteengezet in de beslissing zelf of in een aan de beslissing toegevoegde nota.

§2. De formele motivering kan geheel of gedeeltelijk volstaan met een verwijzing naar een uitgebracht advies indien:

- 1° het advies zelf geheel of gedeeltelijk de motivering van de beslissing bevat;
- 2° het advies aan de beslissing wordt toegevoegd;
- 3° voorafgaand aan de verwijzing blijkt wordt gegeven van het feit dat over het geheel of gedeeltelijk navolgen van het advies is gedelibereerd.

Art. 18. Accreditatierapporten geven uitdrukkelijk aan op welke wijze de verschillende in het structuurdecreet en het Accreditatiekader opgenomen beslisregels op het visitatierapport en op de opleiding zijn toegepast.

Art. 19. Rapporten betreffende een instellingsreview geven uitdrukkelijk aan op welke wijze de verschillende in het structuurdecreet en het Beoordelingskader Instellingsreview opgenomen beslisregels op de instelling zijn toegepast.

Art. 20. Toetsingsrapporten geven uitdrukkelijk aan op welke wijze de verschillende in het Toetsingskader opgenomen beslisregels op de opleiding zijn toegepast.

HOOFDSTUK V. OPENBAARHEID

Art. 21. Als de Vlaamse Regering heeft beslist om een voorgestelde opleiding als nieuwe opleiding te erkennen wordt het aan de erkenningsbeslissing voorafgaande toetsingsrapport onmiddellijk bekendgemaakt op de website van de NVAO.

Art. 22. De NVAO vermeldt bij elk uitvoerbare en te betekenen beslissing de mogelijkheden inzake bezwaar en beroep.

HOOFDSTUK VI. OPVRAGEN VAN AANVULLENDE INFORMATIE, TOELICHTINGEN EN/OF VERDUIDELIJKINGEN

Art. 23. De bepalingen van dit hoofdstuk betreffen de mogelijkheid van de NVAO om aanvullende informatie, toelichtingen en/of verduidelijkingen te vragen bij:

- 1° het evaluatieorgaan en/of het instellingsbestuur aangaande een accreditatieaanvraag, voorzien van een visitatierapport, zoals vermeld in artikel 58bis, §4, van het structuurdecreet;
- 2° het instellingsbestuur aangaande een accreditatieaanvraag, voorzien van een opleidingsdossier, zoals vermeld in artikel 59ter, §2, van het structuurdecreet;
- 3° het instellingsbestuur aangaande een aanvraag betreffende een instellingsreview, zoals vermeld in artikel 93sexies, §1, tweede lid, van het structuurdecreet.

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn niet van toepassing op vragen vanwege de NVAO die betrekking hebben op onduidelijkheden aangaande de feitelijke opleidingsgegevens zoals daar zijn de benaming, de eventuele opleidingsvarianten, en dergelijke. Daartoe kan de NVAO steeds, en eventueel ook telefonisch, het evaluatieorgaan en/of het instellingsbestuur raadplegen.

Art. 24. De NVAO gaat over tot het opvragen van aanvullende informatie, toelichtingen en/of verduidelijkingen:

- 1° wanneer er twijfel bestaat over (de interpretatie van) de in het visitatierapport verwoorde beoordelingen;
- 2° wanneer er, op basis van het voorgelegde opleidingsrapport, twijfel bestaat over de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO kan eveneens aanvullende informatie, toelichtingen en/of verduidelijken opvragen wanneer zij dit in het licht van het zorgvuldigheidsbeginsel nodig of nuttig acht.

Art. 25. §1. Een verzoek tot het verstrekken van aanvullende informatie, toelichtingen en/of verduidelijkingen door de NVAO gebeurt steeds schriftelijk.

§2. Een verzoek zoals bedoeld in §1 vermeldt:

- 1° de motivering voor het opvragen van aanvullende informatie, toelichtingen en/of verduidelijkingen;
- 2° voldoende duidelijk welke aanvullende informatie, toelichtingen en/of verduidelijkingen moeten worden verstrekt;
- 3° of het verzoek schriftelijk en/of mondeling, in het raam van een gesprek, moet worden beantwoord;
- 4° in het geval van een schriftelijke beantwoording: de termijn waarbinnen het gevraagde moet worden aangeleverd; deze termijn mag niet korter zijn dan 15 kalenderdagen en houdt desgevallend rekening met vakantieperiodes.

Een gesprek, zoals bedoeld in het eerste lid, 2°, wordt georganiseerd in onderling overleg met het evaluatieorgaan en/of het instellingsbestuur. Het staat het evaluatieorgaan en/of het instellingsbestuur vrij om tijdens het gesprek een relevante schriftelijke notitie over te maken. Alleszins wordt van het gesprek door de NVAO een verslag opgemaakt dat,

voorafgaand aan de definitieve vaststelling ervan, voor commentaar wordt voorgelegd aan alle gesprekspartners.

Art. 26. De NVAO betreft de aanvullende informatie, toelichtingen en/of verduidelijkingen bij haar besluitvorming. Zij maakt dit inzichtelijk door in het accreditatierapport, dan wel het rapport betreffende de instellingsreview te vermelden welke bijkomende informatie, toelichtingen en/of verduidelijkingen zijn opgevraagd, alsook de resultaten van die opvraging.

HOOFDSTUK VII. TOEKENNEN VAN EEN ACCREDITIE VOOR EEN PERIODE VAN TEN HOOGSTE DRIE JAAR

Afdeling 1. Algemeen

Art. 27. De NVAO neemt een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een periode van ten minste één jaar en ten hoogste drie jaar wanneer zij op grond van het visitatierapport besluit dat de opleiding of één of meerdere opleidingsvarianten slechts voldoen aan één of twee generieke kwaliteitswaarborgen.

Afdeling 2. Herstelplan

Art. 28. §1. Een accreditatieaanvraag die gestoeld is op een visitatierapport dat aangeeft dat de opleiding of één of meerdere opleidingsvarianten slechts voldoen aan één of twee generieke kwaliteitswaarborgen is voorzien van een herstelplan dat betrekking heeft op de als onvoldoende beoordeelde generieke kwaliteitswaarborgen voor de betrokken opleiding(svariant)(en). Het herstelplan omvat een beknopte, doch heldere weergave van de voorziene acties, middelen en indicatoren, gesitueerd binnen een realistisch tijds kader dat de in artikel 27 bedoelde maximale termijn van drie jaar niet mag overschrijden.

§2. Het herstelplan kan door de NVAO ter beoordeling worden voorgelegd aan de commissie die het visitatierapport heeft opgesteld, dan wel aan een beperktere of andere commissie, bestaande uit ten minste drie leden, waaronder ten minste één vakdeskundige en één onderwijsdeskundige. Indien er voor de herstelplanbeoordeling nieuwe commissieleden worden ingeschakeld die niet betrokken waren bij de totstandkoming van het visitatierapport, dan zijn de bepalingen van artikel 6, §2 en §3, op overeenkomstige wijze van toepassing.

In voorkomend geval bezorgt de commissie de NVAO binnen een bepaalde termijn een schriftelijk advies aangaande het voorgelegde herstelplan.

§3. De NVAO beoordeelt, desgevallend op basis van het commissieadvies zoals bedoeld in §2, tweede lid, het aanvraagdossier met inachtnaam van het voorgelegde herstelplan.

Een herstelplan dat afdoende wordt bevonden heeft tot gevolg dat de NVAO een besluit neemt in de zin van artikel 27. De NVAO houdt bij de toekenning van de duurtijd van de accreditatie rekening met het tijds kader dat in het als afdoende beoordeelde herstelplan is uitgewerkt.

Een herstelplan dat niet afdoende wordt bevonden heeft tot gevolg dat de NVAO haar bevindingen omtrent het herstelplan, desgevallend voorzien van het commissieadvies zoals bedoeld in §2, tweede lid, overmaakt aan het instellingsbestuur met het verzoek om het herstelplan binnen een bepaalde termijn te herzien. Het bijgestelde herstelplan wordt opnieuw beoordeeld conform de bepalingen van dit artikel.

Afdeling 3. Vrijwillige stopzetting van één of meer opleidingsvarianten

Art. 29. Indien het accreditatiebesluit, zoals bedoeld in artikel 27, gestoeld is op het feit dat in één of meerdere opleidingsvarianten onvoldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn, dan kan het instellingsbestuur besluiten tot de stopzetting van deze variant(en). Het instellingsbestuur bericht in voorkomend geval de NVAO van deze stopzetting schriftelijk en voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het accreditatierapport en -besluit. In het geval van stopzetting van de betreffende variant(en) kent de NVAO een accreditatietermijn toe van acht, dan wel zes jaar, conform de bepalingen van artikel 60, §2, van het structuurdecreet.

Afdeling 4. Accreditatieprocedure na tijdelijke accreditatie

Art. 30. Het instellingsbestuur dient uiterlijk vier maanden voor het verstrijken van de in artikel 27 bedoelde accreditatie een nieuwe accreditatieaanvraag in op basis van een nieuw visitatierapport dat betrekking heeft op de generieke kwaliteitswaarborgen die in het initiële visitatierapport niet met een voldoende zijn beoordeeld.

De accreditatieaanvraag wordt ingediend binnen een periode van twee maanden na de publicatie van het nieuwe visitatierapport.

Indien het accreditatiebesluit, zoals bedoeld in artikel 27, gestoeld is op het feit dat in één of meerdere opleidingsvarianten onvoldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn en het instellingsbestuur heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot stopzetting van de variant(en), dan heeft het nieuwe visitatierapport enkel betrekking op de als onvoldoende beoordeelde generieke kwaliteitswaarborgen voor de betreffende variant(en).

Art. 31. De NVAO neemt op basis van de accreditatieaanvraag zoals bedoeld in artikel 30 een nieuw accreditatiebesluit:

- 1° voor wat betreft een aanvraag, gesteund op een nieuw visitatierapport dat betrekking heeft op een volledige opleiding:
  - a) indien de opleiding voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen wordt een positief accreditatiebesluit genomen dat, conform de bepalingen van artikel 60, §2, van het structuurdecreet, geldt voor een termijn van acht, dan wel zes jaar, verminderd met de termijn van de accreditatie, bedoeld in artikel 27;
  - b) indien de opleiding niet voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen wordt een negatief accreditatiebesluit genomen waardoor de instelling de opleiding moet stopzetten. Vanaf het academiejaar, volgend op het academiejaar waarin de negatieve accreditatiebeslissing is genomen mogen geen nieuwe studenten meer worden ingeschreven;
- 2° voor wat betreft een aanvraag, gesteund op een nieuw visitatierapport dat betrekking heeft op één of meerdere opleidingsvarianten:
  - a) indien de opleidingsvariant(en) voldoe(t)(n) aan alle generieke kwaliteitswaarborgen wordt een positief accreditatiebesluit genomen dat, conform de bepalingen van artikel 60, §2, van het structuurdecreet, geldt voor een termijn van acht, dan wel zes jaar, verminderd met de termijn van de accreditatie, bedoeld in artikel 27;
  - b) indien de opleidingsvariant(en) niet voldoe(t)(n) aan alle generieke kwaliteitswaarborgen wordt een positief accreditatiebesluit genomen voor wat betreft de opleiding, doch met uitsluiting van de als onvoldoende beoordeelde variant(en), waardoor de instelling de betreffende variant(en) moet stopzetten. Vanaf het academiejaar, volgend op het academiejaar waarin de nieuwe accreditatiebeslissing is genomen, mogen geen nieuwe studenten meer worden ingeschreven voor de uitgesloten variant(en). De accreditatie geldt, conform de bepalingen van artikel 60, §2, van het structuurdecreet, voor een termijn van acht, dan wel zes jaar, verminderd met de termijn van de accreditatie, bedoeld in artikel 27.

HOOFDSTUK VIII. VERDEDIGINGSBEGINSEL

Art. 32. De bepalingen van dit hoofdstuk betreffen het recht van instellingsbesturen om bezwaren en/of opmerkingen te formuleren bij:

- 1° een ontwerp van besluit tot verlenging van de lopende accreditatie met ten hoogste 1 jaar wanneer de NVAO op grond van een accreditatieaanvraag, voorzien van een visitatierapport, niet tot een accreditatierapport en –besluit kan komen, zoals vermeld in artikel 58bis, §5, van het structuurdecreet;
- 2° een ontwerp van besluit tot verlenging van de lopende accreditatie met ten hoogste 1 jaar wanneer de NVAO op grond van een accreditatieaanvraag, voorzien van een opleidingsdossier, niet tot een positief accreditatierapport en –besluit kan komen, zoals vermeld in artikel 59ter, §4, van het structuurdecreet;
- 3° een ontwerp van accreditatierapport en –besluit, zoals vermeld in artikel 59quater, §2, tweede lid, van het structuurdecreet;
- 4° een ontwerp van toetsingsrapport, zoals vermeld in artikel 62, §7, derde lid, van het structuurdecreet;
- 5° een ontwerp van rapport en besluit betreffende een instellingsreview, zoals vermeld in artikel 93sexies, §2, tweede lid, van het structuurdecreet;
- 6° een ontwerp van toetsingsrapport, zoals vermeld in artikel 23, §1, en artikel 37 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.

Art. 33. §1. Opmerkingen aangaande een ontwerp kunnen steeds worden overgemaakt aan de NVAO in welke vorm ook. Deze opmerkingen zijn van technische aard.

§2. Bezwaren aangaande een ontwerp worden aan de NVAO overgemaakt met inachtnaam van de beginselen zoals vermeld in dit hoofdstuk. Deze bezwaren betreffen de grond van het ontwerp.

Een instellingsbestuur geeft telkens duidelijk aan of een overgemaakte bedenking een opmerking of een bezwaar betreft.

Art. 34. Bezwaren worden in een bezwaarschrift aan de NVAO bezorgd. Het instellingsbestuur kan aan het bezwaarschrift de stukken toevoegen die het relevant acht. De stukken zijn gebundeld en worden op een inventaris ingeschreven.

In het bezwaarschrift wordt een voldoende en duidelijke omschrijving gegeven van volgende elementen:

- 1° de geschonden geachte regel en/of behoorlijkheidsnorm;
- 2° de wijze waarop die regel en/of behoorlijkheidsnorm naar het oordeel van het instellingsbestuur door het ontwerp geschonden word(t)(en).

Art. 35. De NVAO toetst de ontvankelijkheid van elk inkomend bezwaarschrift.

Een bezwaarschrift is onontvankelijk als ten minste één van de hieronder genoemde voorwaarden is vervuld:

- 1° het bezwaarschrift is niet ingediend door of namens het instellingsbestuur;
- 2° het bezwaarschrift is niet ingediend:
  - a) voor de gevallen bedoeld in artikel 32, 1°, 2°, 3° en 5°: binnen een vervaltermijn van 15 kalenderdagen, ingaand de dag na deze van ontvangst van het ontwerp;
  - b) voor de gevallen bedoeld in artikel 32, 4°: binnen een vervaltermijn van 10 kalenderdagen, ingaand de dag na deze van ontvangst van het ontwerp;
- 3° het bezwaarschrift voldoet manifest niet aan artikel 34, tweede lid.

Indien de NVAO vaststelt dat het bezwaarschrift onontvankelijk is, wordt de procedure als afgehandeld beschouwd. Het instellingsbestuur wordt daarvan onverwijld schriftelijk in kennis gesteld.

Art. 36. Bij het uitbrengen van een eindbeslissing over een ontvankelijk bezwaarschrift neemt de NVAO een bijzondere motiveringsplicht in acht. In de motivering wordt aangegeven op welke wijze gevolg werd gegeven aan de verschillende door het instellingsbestuur aangevoerde bezwaren.

Art. 37. Het instellingsbestuur heeft het recht om zich bij de in dit hoofdstuk bedoelde bezwarenprocedure te laten bijstaan of vertegenwoordigen door een raadsman. Elke vertrouwenspersoon kan optreden als raadsman.

De NVAO kan van een raadsman een schriftelijke machtiging verlangen, behoudens in het geval deze raadsman ingeschreven is als advocaat of als advocaat-stagiair.

Art. 38. De NVAO werkt de in dit hoofdstuk bedoelde bezwarenprocedure nader uit door middel van een procedurereglement. Daarbij wordt minstens voorzien in de oprichting van een adviescollege dat de NVAO adviseert aangaande elk ontvankelijk bezwaarschrift.

HOOFDSTUK XI. INTREKBAARHEID VAN BESLISSING

Art. 39. §1. De NVAO kan een onregelmatig genomen negatief besluit en het bijhorende rapport betreffende een accreditatieaanvraag, dan wel een aanvraag voor een instellingsreview intrekken gedurende de termijn waarbinnen de vernietiging ervan kan worden gevraagd aan de Vlaamse Regering.

Na een intrekking herformuleert de NVAO het ingetrokken rapport en besluit rekening houdend met het recht van het instellingsbestuur om aangaande het nieuwe ontwerp bezwaren en opmerkingen te maken, zoals bedoeld in hoofdstuk VII.

§2. De NVAO kan toetsingsrapporten niet intrekken. Zo de NVAO een gebrek in een toetsingsrapport vaststelt, meldt zij dit onverwijld aan de Vlaamse Regering.

§3. De NVAO kan onregelmatig genomen beslissingen voorafgaand aan het uitbrengen van een accreditatierapport en –besluit, een rapport en besluit betreffende een instellingsreview dan wel een toetsingsrapport, intrekken totdat het betrokken rapport en/of besluit definitief is uitgebracht. Als die intrekking niet tijdig gebeurt en het rapport en/of besluit wordt door de beslissing aangetast, dan zijn de bepalingen van §1, dan wel §2 van toepassing.

HOOFDSTUK X. SLOTBEPALINGEN

Art. 40. Het reglement van 19 februari 2005 tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen van het hoger onderwijs en het hoger beroepsonderwijs in de Vlaamse Gemeenschap wordt opgeheven.

Art. 41. Dit reglement en elke wijziging daarvan worden voor opname in het Belgisch Staatsblad aangeboden.

Zij worden tevens bekendgemaakt op de website van de NVAO.

Art. 42. Dit reglement treedt in werking op 13 mei 2013. Het houdt op uitwerking te hebben indien het op 13 mei 2014 nog niet is bekrachtigd bij decreet.

Brussel, 13 december 2013.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET